

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a **jogi képviselő neve (jogi képviselő címe;** ügyintéző: dr. Csányi Gábor ügyvéd) által képviselt **felperes neve (felperes címe)** felperesnek, a **jogi képviselő neve (jogi képviselő címe;** ügyintéző: dr. Kosik Kristóf ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen, 9.103.000 forint és járuléka megfizetése iránt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2010. február 16. napján kelt, 5.G.40.075/2010/4. számú ítélete ellen, az alperes által előterjesztett fellebbezés folytán, a 2010. szeptember 10. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek tizenöt napon belül 70.000 (Hetvenezer) forint másodfokú perköltséget.

Ezen ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében kérte az elsőfokú bíróságtól, hogy kötelezze az alperest 9.103.000 forint és ennek 2007. április 12. napjától számított 7,5%-os késedelmi kamata, valamint perköltsége megfizetésére a Ptk. 231. §-ának (1) bekezdése alapján.

Keresete indokolásaként előadta: a Cstv. 34. §-ának (1) és (2) bekezdése alapján a felszámolás kezdő időpontját követően a gazdálkodó szervezet vagyona felszámolási vagyonná válik, melyre vonatkozóan jognyilatkozatot csak a felszámoló tehet; az alperes, mint ügyvezető képviseleti, eljárási joga 2007. április

12. napján megszűnt, és ezért ezen időpontot követően már nem rendelkezhetett az adós vagyonáról, azt köteles lett volna a felszámolónak átadni. E kötelezettségének a 2007. november 12. napján kelt jegyzőkönyvben foglalt vállalása ellenére nem tett eleget, 11.603.000 forint tartozásból - a tartozást elismerő nyilatkozata ellenére - csak 2.500.000 forintot fizetett meg a felperesnek. A tartozást elismerő és a részletfizetésre vonatkozó jognyilatkozatokat **K.Z.** az alperes, mint a felperes ügyvezetője helyett és nevében tette.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte arra hivatkozva, hogy a felperes nem a megfelelő alperessel szemben terjesztette elő a keresetét. **K.Z.** volt ugyanis az, aki a felperes nevében ténylegesen eljár, az alperes csak a „nevét adta” a céghez. **K.Z.** teljesített részletfizetést is a felperes felé, mivel ő vállalta teljesítését; az ügyben indult büntetőeljárásban is **K.Z.** ellen folyik a nyomozás. Gyakorlatilag tartozásátvállalás történt **K.Z.** részéről, amiről a felperes is tudott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 9.103.000 forintot, és ezen összeg után 2007. április 12. napjától a kifizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű, de nem több mint 7,5%-os kamatát, valamint 200.000 forint perköltséget, továbbá az államnak - külön felhívásra - 546.180 forint eljárási illetéket.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes felszámolását a ... Bíróság aFpk....-...../7. számú végzésével rendelte el, a Céglőnyben történt közzétételre 2007. április 12. napján került sor.

Az alperes a felperes ügyvezetője, illetve közvetlen irányítást biztosító befolyással rendelkező tagja. A felperes másik tulajdonosa az alperes fia, **K.Z.**.

Az alperes 2007. április 12-i fordulónappal elkészítette a felperes tevékenységet záró mérlegét, amely szerint a felperes 11.603.000 forint összegű pénzeszközzel rendelkezik. Az alperes mint a felperes ügyvezetője 2007. augusztus 10. napján meghatalmazta **K.Z.**-t a felperes felszámolásával kapcsolatos ügyek intézésére.

K.Z. - az alperes meghatalmazása alapján eljárva - a felperes felszámolóbiztosával, **Mné K.Á.szel** 2007. november 12. napján jegyzőkönyvet vett fel a tevékenységet záró mérlegben szereplő pénztárkészlet rendezése tárgyában. A jegyzőkönyv szerint **K.Z.** és **Mné K.Á.** az átadott iratokból megállapította, hogy a felperes a 2007. április 12-i fordulónappal elkészített tevékenységet záró mérleg alapján 11.603.000 forinttal köteles elszámolni. A meghatalmazott nyilatkozata szerint a felperes egy összegben e kötelezettségének nem tud eleget tenni, ezért annak havi részletekben történő megfizetésére vállalt kötelezettséget 2008. április 10-ig. Erre tekintettel abban állapodtak meg, hogy a felperes képviselője a jegyzőkönyvben foglalt ütemezés szerint fizeti meg a 11.603.000 forint tartozást azzal, hogy ha bármely részlettel késedelembe esne, a megállapított tartozás ki nem egyenlített része a késedelmi kamatokkal a teljesítési határidő eredménytelen elteltét követően egy összegben esedékessé válik; a megállapodás hatályát veszti, az eredeti állapot helyreáll, mely az egy összegben való teljesítés, amelynek hiánya büntetőeljárás megindítását vonja maga után.

K.Z. 2007. december 10. napján 1.000.000 forintot, 2008. január 18. napján 1.000.000 forintot, majd a felperes felszámolójának 2008. március 18-i felszólító

levelére 2008. március 31. napján további 500.000 forintot fizetett meg a felszámolónak pénztárkészlet részbeni elszámolása címén. További fizetési kötelezettségének sem az alperes, sem K.Z. nem tett eleget.

Az elsőfokú bíróság a keresetet alaposnak találta.

Jogi álláspontját a Cstv. 4. §-ának (1) bekezdése, a Cstv. 31. §-ának (1) bekezdés a) pontja, valamint a Cstv. 34. §-ának (1) és (2) bekezdése rendelkezésével indokolta.

Az alperes mint a felperes ügyvezetője 2007. április 12-i fordulónappal elkészítette a felperes tevékenységét záró mérlegét. A felperes pénzeszközeinek zárómérleg szerinti összegét, 11.603.000 forintot azonban nem bocsátotta a felszámoló rendelkezésére, holott erre a felszámolás kezdő időpontjában köteles lett volna.

Az alperes a felperes ügyvezetőjeként hatalmazta meg 2007. augusztus 10. napján K.Z.-t a felperes felszámolásával kapcsolatos ügyek intézésére. 2007. november 12. napján a meghatalmazás alapján eljárva tárgyalta K.Z. a felperes felszámolóbiztosával, s az alperes meghatalmazottjaként (és nem a saját nevében) vállalta a felperes zárómérlegében pénztári egyenlegként szereplő 11.603.000 forint részletekben történő megfizetését.

Úgy vélte, ezért nincs jelentősége annak, hogy a felszámolónak ténylegesen ki fizetett. K.Z. részéről történő teljesítést is az alperes részéről történt teljesítésnek kell tekinteni, figyelemmel az alperes által adott meghatalmazásra.

Az alperes a perben nem vitatta a felperes követelésének fennállását, csak arra hivatkozott, hogy a felperes azért nem vele szemben érvényesítheti a követelését, mert a felperesi Kft.-ben mindent K.Z. végzett, az alperes csak a „nevét adta” a céghez, lényegében tartozásátvállalás [Ptk. 332. §-ának (1) és (2) bekezdés] történt, amiről a felszámoló is tudott.

Az alperes azt nem vitatta, és ez a cégnyilvántartás adataiból is megállapítható, hogy az alperes a felperes ügyvezetője, illetve a felperes közvetlen irányítást biztosító befolyással rendelkező tagja. Az alperesnek ügyvezetőként áll fenn a felperes vagyona tekintetében az elszámolási, kiadási kötelezettsége, amely kötelezettség alól nem mentheti ki magát azzal, hogy a felperesnél az ügyeket valójában gyermeke, K.Z. intézte. A felperes vagyonának felszámoló részére történő átadása tekintetében fennálló kötelezettségét az alperes a Ptk. 332. §-a alapján másra nem ruházhatja át, mivel ez az alperest ügyvezetői megbízatása miatt, a Cstv. alapján terhelő kötelezettség.

A gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény 22. §-ának (1) és (2) bekezdése és 29. §-ának (1) bekezdése alapján az ügyvezető felelősségét nem érinti az, ha a képviseletében más jár el. Az alperes felelősségét nem érinti ezért az, hogy nevében K.Z. járt el, illetve az sem, ha a perbeli tartozás megfizetésére K.Z. maga is kötelezettséget vállal az alperes, illetve a felszámoló felé.

Az elsőfokú bíróság mellőzte ezért az alperes bizonyítási indítványait. A felperes keresetének elbírálása szempontjából ugyanis nincs jelentősége annak, hogy a büntetőeljárás K.Z. ellen folyik. A perben nem volt vitatott, hogy a felszámolóval K.Z. tárgyalta, és K.Z. teljesítette a részletfizetést.

Az elsőfokú bíróság ítéletét az alperes támadta meg fellebbezéssel, melyben annak megváltoztatásával a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását kérte.

Fellebbezése indoklásában arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan és súlyosan jogszabálysértő.

Előadta, a periratok között fellelhető, 2007. november 12. napján kelt jegyzőkönyv az alábbiak szerint rendelkezik: „Fentiek alapján megállapodtunk abban, hogy az összesen 11.603.000,- Ft, azaz tizenegymillió-hatszázháromezer forint tartozását a Kft. képviselője az adós **P.C. Zrt. M Rt-nél** vezetett **00000000-00000000-00000000** számú bankszámlájára vagy a **P.C. Zrt.** címére és/vagy pénztárába - **0000 település neve, utca házszám** - az alábbiakban részletezett ütemezés szerint fizeti meg:”. E rendelkezésből megállapítható, hogy a fizetésre kötelezett személy a Kft. képviselője; a jegyzőkönyv pedig a Kft. képviselőjeként **K.Z.t** tünteti fel. Ebből következik, hogy a fizetési kötelezettség teljesítésére is **K.Z.** köteles.

Tévesnek tartotta az elsőfokú bíróság azon álláspontját, amely szerint az ügyvezetőnek a társaság vagyona tekintetében a felszámolóval szemben fennálló elszámolási, kiadási kötelezettsége a Cstv. rendelkezésein alapszik, ezért e körben tartozásátvállalásnak nincs helye. A Ptk. 332. §-ához fűzött magyarázata szerint: „Tartozás-átvállalás bármilyen szolgáltatásra létrejöhet, a jogosult hozzájárulása esetén vonatkozhat olyan szolgáltatásra is, amely személyes jellegű. A jogosultnak ugyanis jogában áll a személyes jellegű szolgáltatás teljesítését harmadik személytől is elfogadni.” (A Polgári Törvénykönyv Magyarázata 1.; Complex Kiadó Jogi és Üzleti Tartalomszolgáltató Kft., Budapest, 2007.; 1190. o.) A perbeli esetben a felperes a tartozásátvállaláshoz hozzájárult.

Úgy vélte, az elsőfokú bíróság által felhívott Gt. 22. § (1) bekezdése csak és kizárólag a társaság belső működése körében zárja ki a képviselet lehetőségét. Eszerint ugyanis: „Vezető tisztségviselő - a közkereseti és a betéti társaság kivételével - csak természetes személy lehet. A vezető tisztségviselő a társaság belső működés körében a társasággal, illetve annak testületeivel, valamint más tisztségviselőivel kapcsolatos feladatait csak személyesen láthatja el, képviseletnek nincs helye.”

Arra hivatkozott, a Cstv. sem tartalmaz olyan rendelkezést, amely szerint a felszámolás alá kerülő gazdálkodó szervezet vezetője csak és kizárólag személyesen köteles eleget tenni a Cstv.-ben foglalt elszámolási kötelezettségének.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte, valamint azt, hogy az ítélőtábla kötelezze az alperest a másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére.

Hivatkozott a Gt. 149. §-ára, és előadta: az alapító okirat, valamint a cégjegyzék tanúsága szerint a felszámolási eljárás elrendelésekor a felperesi gazdasági társaság cégjegyzésre jogosult ügyvezetője - s egyben törvényes képviselője - az alperes volt; képviseleti joga a Ptk. rendelkezésein alapul [Ptk. 219. § (1) bekezdés, 222. §]. Az alperes 2007. augusztus 10-én meghatalmazta **K.Z.t** a felszámolással

kapcsolatos valamennyi ügy intézésére; ezzel K.Z. az alperes meghatalmazott képviselője lett, azonban meghatalmazása nem érinti az ügyvezető felelősségét. A 2007. november 12-ei, a felszámolóval folytatott tárgyaláson - a jegyzőkönyvben rögzítettek szerint is - K.Z. mint az alperes meghatalmazott képviselője vett részt és tett jognyilatkozatot. K.Z. a tárgyaláson valóban a K. Kft. képviselőjeként vett részt, képviseleti jogosultsága azonban a törvényes képviselő (ügyvezető) által adott meghatalmazáson alapult, ami a jegyzőkönyvben is megfelelően rögzítésre került. A jegyzőkönyvből tehát - mint ahogyan a hatályos törvényi szabályozásból sem - egyáltalán nem következik K.Z. személyes helytállási kötelezettsége.

Fenntartotta, hogy a felperes vagyona vonatkozóan az alperes és K.Z. között tartozásátvállalásra vonatkozó megállapodás érvényesen nem jöhetett létre, amennyiben pedig létrejött, jogosult hozzájárulásának hiányában a felperessel szemben nem hatályosulhatott, hiszen a felperesnek az alperes által hivatkozott tartozásátvállalási megállapodásról tudomása nem volt, így ahhoz nem is járulhatott hozzá. Tekintettel arra, hogy K.Z. rendelkezett az alperesnek a felszámolással kapcsolatos összes ügy intézésére szóló meghatalmazásával, felperes K.Z. teljesítését az alperes eljárásaként értékelte. A teljesítés elfogadásából sem következik a tartozásátvállaláshoz való felperesi hozzájárulás [Ptk. 286. §].

A másodfokú tárgyaláson előadta, hogy az 1.000 forint bankbetét sem folyt be a felpereshez.

* * *

A fellebbezés az alábbiak szerint nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a döntése alapjául szolgáló tényállást helyesen állapította meg, s döntése helytálló. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolását az ítéletábra az alábbiakkal pontosította, illetve egészítette ki.

Az alperes által a felszámolás kezdő időpontját megelőző nappal mint fordulónappal elkészített tevékenységzáró mérleg a Pp. 196. § (1) bekezdés d) pontja szerint teljes bizonyító erejű magánokiratnak minősül, mely az ellenkező bizonyításáig teljes bizonyítékul szolgál arra, hogy kiállítója az abban foglalt nyilatkozatot megtette, illetőleg elfogadta, vagy magára nézve kötelezőnek ismerte el. A közbenső mérlegben az alperes mint a felperes ügyvezetője által megtett nyilatkozatot maga az alperes sem tette vitássá.

A 2007. november 12-én kelt jegyzőkönyv tartalma szerint K.Z. meghatalmazottként tett nyilatkozatot, ilyen minőségben a meghatalmazó nevében vállalt részletfizetést. Az okirat tartalmából nem állapítható meg egyrészt, hogy K.Z. és az ügyvezető között tartozásátvállalásra vonatkozó megállapodás jött létre, amelyhez a jogosult hozzájárulását kérte, másrészt, hogy a 11.603.000 forint megfizetését a meghatalmazott saját maga vállalta. Ez utóbbi jognyilatkozat egyébként, - mivel a jegyzőkönyv nem tartalmaz olyan nyilatkozatot, hogy a meghatalmazott az ügyvezető tartozását átvállalni kívánta - valósága esetén is csupán a tartozás

elvállalásának minősülne, amelynek joghatása nem azonos a tartozásátvállalásával, nem eredményezi a kötelezett szabadulását: ez esetben a tartozást elvállaló a kötelemben a kötelezett mellé, és nem pedig helyébe lép. Tartozásátvállalásra vonatkozó megállapodásról - mely a jogosult és a kötelezett között jön létre - akkor lehet beszélni, ha a felek átvállalásra vonatkozó szándéka kétségtelenül megállapítható, ezen felül a tartozásátvállaló csak akkor lép a kötelezett helyébe, ha ehhez a jogosult hozzájárul [Ptk. 332. § (2) bekezdés]. A részletfizetésre vonatkozó megállapodásban az alperes (meghatalmazottjának nyilatkozata alapján) a tartozás összegét elismerte [Ptk. 242. §].

A felperes felszámolásának 2007. április 12. napjára eső kezdő időpontjára tekintettel irányadó, a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 46. § (1) bekezdése értelmében, a felszámoló felméri a gazdálkodó szervezet vagyoni helyzetét és a vele szemben támasztott követeléseket; a 48. § (1) bekezdése alapján a felszámoló az adós követeléseit esedékességgel behajtja, igényeit érvényesíti, és vagyont értékesíti. A Cstv. 3. § (1) bekezdés e) pontja értelmében vagyon mindaz, amit a számviteli törvény befektetett eszköznek vagy forgóeszköznek minősít. A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 28. § (1) bekezdése értelmében a forgóeszközök csoportjába a mérlegben a készleteket, a vállalkozó tevékenységét nem tartósan szolgáló követeléseket, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat, tulajdoni részesedést jelentő befektetéseket, pénzeszközöket kell besorolni.

A felszámoló az adós vagyonának felmérésekor az adós ügyvezetője által készített és neki átadott záró leltárból és tevékenységzáró mérlegből indul ki [Cstv. 31. § (1) bekezdés a) pont], eszerint követeli az adós felszámolási eljárás hatálya alá tartozó vagyonának átadását. A felszámoló jogszerűen követelte a tevékenységzáró mérlegben feltüntetett pénzeszköz átadását az alperestől, aki, miután ennek nem tett eleget, kártérítés [Ptk. 339. §] jogcímén felel annak megfizetéséért. A felperes keresete - tartalma szerint - kártérítési keresetnek minősül, mivel az adós vagyonába tartozó pénzeszköz átadásának elmulasztásával a pénzeszközök felett korábban rendelkező jogosult személy az adós vagyont csökkentette.

A kártérítésnek a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdésében meghatározott feltételei fennálltak. A kár, a felperes (adós) vagyonában bekövetkezett csökkenés az alperes felróható magatartásával, a zárómérlegben feltüntetett pénzeszköz átadásának elmulasztásával állt okozati összefüggésben, s e magatartás (mulasztás) - mivel a Csődtörvény idézett szabályaiba ütközik - jogellenes. Az alperes a kártérítési felelősségét nem mentette ki. Mivel a mérleg szerint a pénzeszközök összege 11.603.000 forint volt, a kár összege - a részteljesítésre figyelemmel - 9.603.000 forint.

A Cstv. - adott ügyben még nem alkalmazandó, a 2009. évi LI. törvény 17. §-ával módosított - 31. § (1) bekezdés b) pontja szerint a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet vezetője köteles (egyebek mellett) a vagyont leltár szerint átadni a felszámolónak. A törvényjavaslat 17. §-ához fűzött indokolás szerint a módosítás egyértelműsítette, hogy a felszámolónak a vagyont is át kell adni.

A fenti indokok alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a felperesnek - az ügyvédi képviseletével összefüggésben felmerült, s a másodfokú eljárásban kifejtett tevékenységgel arányosan megállapított, általános forgalmi adót is tartalmazó - 70.000 forint másodfokú perköltséget. Az 546.180 forint feljegyzett fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad, tekintettel az alperes teljes költségmentességére [ltv. 64. §, 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 5. § (5) bekezdés, 13. § (1) bekezdés, Pp. 84. § (1) bekezdés].

Budapest, 2010. szeptember 10.

Pálné dr. Mikola Júlia s.k.
a tanács elnöke

dr. Vuleta Csaba s.k.
előadó bíró

dr. Farkas Mária s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
(Varga Beatrix)